

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku S. B.
przy uczestnictwie [...] o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez
zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 listopada 2017 r.,
zażalenia uczestnika Gminy Miasto [...] na
postanowienie Sądu Okręgowego w [...] z dnia 21 czerwca 2017 r.,

- 1) uchyla zaskarżone postanowienie w punktach II. (drugim) i III. (trzecim),**
- 2) odrzuca zażalenie w pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w [...] (1) zwrócił pismo uczestnika Gminy Miasta [...], (2) odrzucił zażalenie uczestnika Gminy Miasta [...] na kasatoryjne postanowienie Sądu Okręgowego w [...] z dnia 4 maja 2017 r., którym uchylono postanowienie Sądu Rejonowego w [...] z dnia 21 kwietnia 2016 r. i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, (3) rozstrzygnął o zwrocie opłaty od zażalenia. Podstawą zwrotu pisma procesowego, uzupełniającego brak formalny zażalenia poprzez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia, było jego niedoręczenie pełnomocnikowi wnioskodawcy bezpośrednio przez pełnomocnika uczestnika. Konsekwentnie przyjmując nieskuteczność tego uzupełnienia Sąd odrzucił zażalenie (art. 373 w zw. z art. 397 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Uczestnik Gmina Miasta [...] wniosła zażalenie na powyższe postanowienie oznaczając zakres zaskarżenia jako postanowienie w całości, odpowiednio formułując wniosek.

Sąd Najwyższy zważył:

Zgodnie z art. 394¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną, na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹, a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Ponadto zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Zarządzenie o zwrocie pisma procesowego, któremu sąd nadał błędną formę postanowienia, nie podlega samodzielnemu zaskarżeniu. W tym stanie rzeczy zażalenie na wskazane zarządzenie podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne (art. 398⁶ § 3 w z. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Powyższe stanowisko nie stoi na przeszkodzie zakwalifikowaniu zażalenia w tym zakresie jako wniosku o rozszerzenie zakresu rozpoznania poprzez

poddanie kontroli niezaskarżalnego zarządzenia o zwrocie pisma procesowego w związku z oceną zasadności środka odwoławczego (art. 380 w zw. z 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). W tym przedmiocie wskazać należy, że zgodnie z dominującym poglądem judykatury do pism procesowych, których odpisy powinny być doręczane sobie nawzajem przez profesjonalnych pełnomocników stron (art. 132 § 1 k.p.c.) zaliczają się takie pisma, które obejmują wnioski i oświadczenia stron składane poza rozprawą. Obowiązek ten nie dotyczy pism, których znaczenie jest dla strony przeciwnej obojętne, jak wnioski o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia, wnioski dowodowe lub pisma stanowiące ustosunkowanie się strony do wezwań sądu, lub pisma wnoszone w sprawie, których celem jest usuwanie braków formalnych środków odwoławczych. Co do tych ostatnich, jak wyjaśnił Sąd Najwyższy, pismo zawierające uzupełnienie braków formalnych nie ma samodzielnego charakteru, gdyż jest częścią uzupełnianego pisma procesowego. Art. 132 § 1¹ k.p.c. dotyczy pism procesowych badanych wstępnie pod kątem elementów formalnych przez sąd. Konsekwentnie tylko sąd może zdecydować, czy wniesione pismo nie zawiera braków formalnych lub fiskalnych i czyni zadość wymaganiom prawa procesowego. W takim jedynie wypadku powinno być ono doręczane stronie przeciwnej. Z tych względów przyjęto, że art. 132 § 1¹ k.p.c. ma zastosowanie również do pism uzupełniających braki formalne czynności procesowych objętych dyspozycją tego przepisu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2014 r., III CZP 47/14, OSNC 2015, nr 5, poz. 59, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2015 r., III CSK 98/14, OSNC-ZD 2016, nr 2, poz. 26).

Z tych względów, wobec zasadności zarzutu naruszenia art. 132 § 1¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy w części dotyczącej odrzucenia środka zaskarżenia uwzględnił zażalenie i uchylił zaskarżone postanowienie (art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.).

jw

kc